

KØBENHAVNS KOMMUNE
INTERN REVISION

24. marts 2014

**ÅRSBERETNING
INTERN REVISION**

FOR

REGNSKABSÅRET 2013

FORORD

Intern Revision udarbejder efter afslutningen af hvert regnskabsår en årsberetning til Borgerrepræsentationen om Intern Revisions virksomhed. Årsberetningen for 2013 indeholder en redegørelse for følgende forhold:

- Revisionsudvalgets tilsyn med Intern Revision
- Interessenters vurdering af Intern Revision
- Sekretariatsbetjening af Revisionsudvalget
- Ressourcedisponering
- Opgavevaretagelse
- Ressourcemæssige forhold

Årsberetningen forelægges Borgerrepræsentationen med en indstilling fra Revisionsudvalget efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget. Beretningen er tilgængelig på Intern Revisions hjemmeside.

Intern Revision er etableret i overensstemmelse med Borgerrepræsentationens beslutning af 22. februar 2008 (BR 87/08).

København den 24. marts 2014

Lone Forsberg
Konstitueret Revisionschef
Københavns Kommune

Indholdsfortegnelse

1. REVISIONSUDVALGETS TILSYN MED INTERN REVISION.....	4
2. EKSTERN REVISIONS VURDERING AF INTERN REVISION.....	4
3. KUNDERNES VURDERING AF INTERN REVISION	5
4. INTERN REVISIONS UAFHÆNGIGHED	5
5. SEKRETARIATSBETJENING AF REVISIONSUDVALGET	6
6. RESSOURCEDISPONERING	6
7. OPGAVEVARETAGELSE OG YDELSER	7
7.1. Udførte lovpligtige revisioner.....	8
7.2. Udførte revisioner; økonomistyring	8
7.3. Større konsulentopgaver	9
7.4. Mindre konsulentopgaver.....	9
8. RESSOURCEMÆSSIGE FORHOLD.....	10
8.1. Personale.....	10
8.2. Regnskab.....	11

1. REVISIONSUDVALGETS TILSYN MED INTERN REVISION

I henhold til Revisionsregulativet for Københavns Kommune § 21 skal Revisionsudvalget føre tilsyn med den Interne Revisions virksomhed. Tilsynet varetages blandt andet med udgangspunkt i Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision.

Revisionsudvalget har i 2013 modtaget og behandlet information og dokumentation for alle Intern Revisions revisionsfaglige forhold samt forhold omkring Intern Revisions øvrige virksomhed.

I al væsentlighed er følgende anvendt som grundlag for tilsyn:

- Revisionsplan 2013 for Intern Revision samt løbende ændringer hertil
- Gennemførte revisioner og opfølgingsrevisioner
- Væsentlige konsulentydelse
- Status på whistleblowersager
- Administration af kontrakt med ekstern revisor herunder uafhængighedsvurderinger vedr. ekstern revisors konsulentopgørelser
- Løbende status og vurderinger i forbindelse med gennemførelse af nyt revisionsudbud
- Årsberetning for Intern Revision herunder kundetilfredshed
- Intern Revisions kvartalsprognoser og årsregnskab

Revisionsudvalget har udtrykt tilfredshed med resultatet af det løbende tilsyn.

2. EKSTERN REVISIONS VURDERING AF INTERN REVISION

Intern Revision har i lighed med tidligere år haft et tæt samarbejde med den eksterne revision Deloitte, herunder har Intern Revision via lovpligtige/finansielle revisioner og forvaltningsrevisioner bidraget til den samlede revision af Københavns Kommune.

Den eksterne revision har udtrykt tilfredshed med samarbejdet og revisionsresultater herunder vurderet, at Intern Revisions uafhængighed har været intakt.

3. KUNDERNES VURDERING AF INTERN REVISION

I forbindelse med afslutningen af en revisionsrapport anmodes kunderne om at evaluere Intern Revisions revisionsprocesser. Den systematiske tilbagemelding anvendes til at forbedre processerne, således at Intern Revision til stadighed lever op til kundernes forventninger.

Med udgangen af 2013 er den samlede helhedsvurdering:

- 21,5 % meget tilfreds
- 67,9 % tilfreds
- 6,6 % utilfreds
- 4,0 % meget utilfreds

Supplerende kan oplyses, at kommunens eksterne revisor har tilkendegivet, at deres målsætning for kundetilfredshed er 80 %.

4. INTERN REVISIONS UAFHÆNGIGHED

Intern Revision er etableret som en uafhængig enhed, der administreres direkte under Borgerrepræsentationen. Intern Revision refererer til Borgerrepræsentationen via Revisionsudvalget. Organiseringen skal sikre, at Intern Revision kan forsyne Borgerrepræsentationen, udvalgene og den administrative ledelse med objektive og uafhængige vurderinger af, om forvaltningen af kommunens økonomiske midler sker på en hensigtsmæssig måde.

Intern Revisions observationer og risikovurderinger skal således være upåvirket af eksempelvis ledelsesmæssige eller politiske dagsordner. Intern Revision har derfor en forpligtelse til løbende at evaluere og vurdere, hvorvidt Intern Revisions uafhængighed ikke blot er formel, men også reel.

Det er Intern Revisions vurdering, at uafhængigheden har været intakt i 2013, uagtet drøftelser og beslutningsoplæg i forbindelse med evaluering og organisering af revisionsordningen.

Endvidere kan Intern Revision oplyse, at ingen forvaltninger i 2013 har draget Intern Revisions uafhængighed i tvivl, endsige søgt at påvirke denne eller har søgt at hindre Intern Revisions rapportering om de konstaterede forhold. Intern Revision kan tillige oplyse, at ingen forvaltning har søgt at hindre Intern Revisions gennemførelse af en specifik revision.

Opmærksomheden henledes på, at Økonomiudvalget / Økonomiforvaltningen fastlægger Intern Revisions budgetramme, og har derved gennem indflydelse på Intern Revisions virksomhed.

5. SEKRETARIATSBETJENING AF REVISIONSUDVALGET

Intern Revisions sekretariatsbetjening har fulgt revisionsudvalgets forretningsorden, herunder er praktiske forhold løbende afstemt med formanden for revisionsudvalget henholdsvis Mogens Lønborg fra 01.01 til 16.04 og Rikke Lauritzen fra 17.04 til 31.12.

Udvalgets mødeaktivitet har været fastlagt for hele året og har omfattet 6 ordinære møder samt et ekstraordinært møde. Dagsordener og beslutningsprotokoller er udsendt og godkendt som foreskrevet. Alle revisionsudvalgets beslutninger er truffet på grundlag af formelle indstillinger med nødvendige bilag.

Mødeplaner, dagsordner og beslutningsprotokoller er formidlet til alle i kommunen via kommunens intranet på samme vis, som Intern Revisions årsplaner, rapporter, beretninger m.v. er formidlet.

Det har været væsentligt for Intern Revision, at kunne betjene Revisionsudvalget i lighed med betjeningen i andre udvalg, herunder at efterleve offentlighedsloven. Derfor har Intern Revision siden 2. halvår 2012 haft dialog og møder med Borgerrepræsentationens Sekretariat med henblik på etablering af adgang til dagsordensystemet m.v. Det er overfor Intern Revision indikeret, at diverse ændringer i systemet har forsinket sekretariats muligheder for support til Intern Revision. Etableringen vil ske primo 2014 herunder vil møder, dagsordener og beslutningsprotokoller blive offentliggjort på kk.dk.

Som fast punkt på revisionsudvalgsmøderne redegør Intern Revision for alle udførte revisioner samt øvrige faglige aktiviteter.

6. RESSOURCEDISPONERING

Intern Revision har jf. funktionsbeskrivelsen følgende opgaver:

1. understøtte kommunens eksterne revisors udførelse af den lovpligtige revision
2. understøtte Borgerrepræsentationens tilsyn med, at de respektive forvaltninger har implementeret effektive økonomistyringsprocesser

3. yde rådgivning og konsultativ inden for økonomistyring og revision, og fungere som sparringspartner vedrørende forretningsgange, regnskab og intern kontrol

Opgaver er i overvejende grad fastlagt i Intern Revisions årsrevisionsplan, der er behandlet og godkendt af Revisionsudvalget herunder eventuelle ændringer til revisionsplanen.

Fordeling af Intern Revisions ressourcer (timer) ser ud som følger:

	2010		2011		2012		2013	
1. Lovpligtig/finansiell revision	4.113	43%	5.502	53%	7.263	58%	6.220	49%
2. Økonomistyring (revision)	4.123	43%	3.186	31%	3.163	25%	4.081	32%
3. Konsulentassistance	1.260	13%	1.670	16%	2.155	17%	2.283	18%
	9.496	100%	10.358	100%	12.581	100%	12.584	100%

Som det fremgår af oversigten, har Intern Revision i overvejende grad udført revisionsopgaver (pkt. 1 og 2) under hensyn til gældende regler og revisionsstandarder. Bistanden til den lovpligtige revision har været stigende fra 2010-2012, men er faldet i 2013 og udgør her knap halvdelen af ressourcerne. Ressourcer til revision af økonomistyringsprocesser er derimod faldet fra 2010-2012 og steget i 2013 til ca. 1/3 af de anvendte ressourcer. Intern Revision har ved løsning af opgaver som konsulent og rådgiver (pkt. 3) i alle forhold fastholdt sin uafhængighed i forhold til revisionsopgaverne. Tilgangen af konsulentopgaver har været stigende.

Intern Revision har i 2013 leveret 6.220 timer til lovpligtig/finansiell revision som bistand til ekstern revisor. Ifølge den gældende revisionskontrakt skal denne udgøre mellem 3-6 årsværk pr. år.

7. OPGAVEVARETAGELSE OG YDELSER

Intern Revisions opgaver kan initieres dels via af årets revisionsplan, dels kan opgaver opstå i løbet af året, såfremt der identificeres nye risikoområder, og dels kan opgaver ønskes af en forvaltning eller Revisionsudvalget.

Såfremt opgaven initieres af en forvaltning, vurderer Intern Revision forholdets risiko og væsentlighed, og hvorvidt der bør gennemføres en egentlig revisionsundersøgelse. I så fald skal følges den revisions- og rapporteringsproces, der er fastlagt af BR's vedtagne Funktionsbeskrivelse for Intern Revision. Alternativt håndteres henvend-

delsen som konsultativ bistand, der afrapporteres ved et notat eller pr. mail.

Revisionsrapporterne indeholder observationer, risikovurderinger samt forvaltningens handlingsplaner. I udkast til rapportererne har Intern Revision givet anbefalinger til inspiration for forvaltningens handlingsplaner. Rapporterne fremsendes til den ansvarlige forvaltning samt til Revisionsudvalget.

7.1. Udførte lovpligtige revisioner

- Revision af årsregnskab 2012
- Lønrevision vedr. 2012
- Refusionsanalyse 2012
- Lønafstemning 2012
- Erklæring om lærerpensioner
- Revisorerklæring fra KMD
- Erklæring om statsrefusion Ny-særforsorgen i 2012
- Samlerapport vedr. generelle og tværgående forhold på lønområdet for 2012
- Samlerapporter vedr. serviceeftersyn i 2012
- Serviceeftersyn 2013
- Uanmeldte beholdningseftersyn 2013

7.2. Udførte revisioner; økonomistyring

ØKF

- Analyse og vurdering af forsikringsområdet
- Anlægsoversigt 1. og 2. halvår

BUF

- Analyse af økonomistyringen på folkeskoleområdet
- Analyse og vurdering af den kommunale dagpleje

SOF

- Opfølgning på handleplaner for sikker økonomistyring 2013

BIF

- Analyse af refusion i henhold til den kommunale momsrefusionsordnings positivliste

TMF

- Undersøgelse af gebyrer vedr. indsamling af affald

Tværgående revision

- Fejludbetalinger sociale ydelser - ØKF, BUF, SOF, BIF
- Analyse og vurdering af forvaltningernes løbende beregninger og rapportering af produktivitet

- Månedlig opfølgning på problemstillinger i 2013
- Den økonomiske opfølgning på ydelser leveret af private dagbehandlingstilbud
- Opfølgning på rapport vedr. udbetalinger til specifik familie – BIF, SOF, ØKF

7.3. Større konsulentopgaver

ØKF

- Nyt økonomisystem
- Forsikringsager i KEjd (skybrudssager)
- Gennemgang af forretningsager i KS
- Gennemgang af ny budgetmodel
- OBR forum
- Gennemgang af forvaltningernes overførselsanmodninger
- Opdatering af Kasse- og Regnskabsregulativet
- Vurdering af benchmarkinganalyse af bygherrefunktionen i KEjd

SOF

- Ny stikprøve vedr. BUS registrering

TMF

- EU projekt – URBACT

Tværgående revision

- Styrkelse af den borgerrettede kontrolindsats - BIF, BUF, SOF, KBS

7.4. Mindre konsulentopgaver

ØKF

- Registrering af veteranbrandbiler og brandmateriale
- BR-sek. dokumentation for tabt arbejdsfortjeneste
- Forespørgsel vedr. lånebekendtgørelsen
- Gennemgang af regnskabscirkulære 2013
- Konti vedr. Udbetaling Danmark områderne
- Leverandørs manglende fakturering i gammelt år
- Registrering af aktiver i KK
- Revisionspåtegning vedr. projekttilskud sundhedsledelse
- Salg til medarbejdere
- Input til KS vedr. Navision
- Fondsmoms
- Godkendelse af regnskabsmateriale ved fremsendelse af mail
- Støtte ydet til Københavns Brandvæsen

BUF

- Ansattes indkøb
- Krav mod institutioner under SBBU
- Revisionsinstruks selvejende institutioner
- Donationer til klassekasser
- Erklæring ved fravær
- Whistleblowersag

KFF

- Håndtering af tilgodehavende administrationsbidrag
- Fondsmoms
- Godkendelse af fakturaer i KEjd
- Revision Thorvaldsens Museum
- Revisorerklæring vedr. "på vej mod et aktivt kultur- og fritidsliv på Sjælør Boulevard og Bavnehøj Skole
- Rykkerskrivelser på biblioteksområdet
- Tilskud til kulturaktiviteter og skattepligt
- Tilskudsadministration

SOF

- Bogføring af ejendoms køb med tilbagekøbsret

BIF

- Kontrol ved alternative modtagere
- Ansættelse af pensioneret tjenestemand

SUF

- Beregning af cykelgodtgørelse i hjemmeplejen
- Beboermidler

TMF

- Whistleblowersag
- Kontering af løn til viderefakturering
- Revisorerklæring vedr. Multibane i Sæterdalsparken
- Kilebestyrelsen

8. RESSOURCEMÆSSIGE FORHOLD

8.1. Personale

Intern Revision er i henhold til funktionsbeskrivelsen normeret med 12 årsværk inkl. revisionschefen.

Intern Revision har i 2013 løst årets opgaver med det normerede årsværk. 2 medarbejdere har på skift haft barselsorlov og er erstattet af barselsvikar.

Ud af det samlede registrerede timeantal udgør sygefravær 2,2 %

Pr. november 2013 valgte en medarbejder at fratræde, men stillingen er ikke genbesat, da Intern Revision i lighed med forvaltningerne er pålagt krav om effektivisering. Dette krav har kun kunnet imødekommes gennem personalenedskæringer og dermed reduktion i opgaver.

Endvidere har chefen for Intern Revision valgt at fratræde sin stilling pr. 31.01.2014.

Intern Revisions medarbejdere og arbejdsmiljøet har været og fortsat er påvirket af arbejdspress, som følge af pålagte effektiviseringer/nedskæringer. Endvidere har medarbejderne igennem de seneste 1 ½ år været påvirket af en usikkerhed som følge af evaluering og drøftelser om organisationsændringer, hvor Intern Revision kun i meget ringe grad har været inddraget.

Ud over planlagte opgaver, jf. Revisionsplan, har tilgangen af opgaver også i 2013 været stigende. Desuden er der anvendt væsentlige ressourcer på det gennemførte revisionsudbud og projektet vedrørende nyt økonomisystem. Disse forhold har medført, at medarbejderne kun i meget lille omfang har deltaget i aktiviteter med henblik på kompetenceudvikling.

Intern Revision har i lighed med tidligere år leveret et større omfang af timer i forhold til timer til rådighed.

Omfanget af timer leveret ud over timer til rådighed kan fremstilles som følger:

	2010	2011	2012	2013
Registreret timer i alt	16.014	16.357	18.543	18.716
Bruttotimer til rådighed til opgaveløsning	14.592	14.642	15.187	16.126
Leverede timer ud over timer til rådighed	1.422	1.715	3.356	2.590

Registreret timer i alt er inkl. administration og støtteaktiviteter samt alm. fravær og excl. barsel og langtidssygdom. Revisionschefens timer er ikke medregnet i opgørelsen.

8.2. Regnskab

Driftsregnskab 2013 består af regnskabet for

- Revisionsdirektoratet (bevilling 1903) under afvikling, der omfatter aftrædelsesordninger for tidligere ansatte i Revisionsdirektoratet

- Intern Revision omfatter løn og øvrige driftsudgifter (bevilling 1950), udgift til ekstern revisor til lovpligtig revision (bevilling 1970) samt pulje til udvidet forvaltningsrevision (bevilling 1960)

Samlet resultat

Det samlede resultat for 2013 er fremstillet i nedenstående tabel, og er yderligere forklaret i de efterfølgende afsnit.

Bevilling	Budget	Forbrug	Nettoresultat
1903 Revisionsdirektoratet	0	485.673	-485.673
1950 Intern Revision	7.901.000	8.463.662	-562.662
1960 Pulje til udvidet revision	1.388.000	1.387.470	530
1970 Ekstern Revision	8.369.000	7.608.441	760.559
I alt for revisionsområdet	17.658.000	17.945.246	-287.246

Det samlede driftsregnskab udviser et nettoforbrug på 17,9 mio. kr.

Merforbruget på 287.246 kr. forventes overført til budget 2014. Intern Revision har valgt ikke at genbesætte en vakant stilling for at kunne afvikle ovennævnte merforbrug og imødekomme effektiviseringskrav for 2014.

Revisionsdirektoratet under afvikling (bevilling 1903)

Afvikling af revisionsdirektoratet har resulteret i et merforbrug på 0,5 mio. kr. Københavns Kommune har afholdt lønudgifter for en udstationeret tjenestemand i forbindelse med afvikling af revisionsdirektoratet. Der er tale om udlejning af arbejdskraft til den eksterne revisor, som refunderer kommunens lønudgift. Dette merforbrug er finansieret af en tilsvarende merindtægt på bevillingen "1950 Intern Revision". Revisionsdirektoratet er nedlagt og udlejning af arbejdskraften er ophørt i 2013.

Intern Revision (bevilling 1950 og 1960)

Resultatet for Intern Revision udviser et samlet nettomerforbrug på 0,6 mio.kr. som resultat af dels merudgifter på i alt 1,1 mio. kr. og en merindtægt på 0,5 mio. kr.

Merudgifterne kan henføres til ekstern undersøgelse af organisation, processer og kultur i Intern Revision (0,4 mio. kr.), merudgifter vedr. husleje, personale og kontordrift (0,6 mio. kr.) og øvrige merudgifter (0,1 mio. kr.). Merindtægten skyldes

kompensation af afholdte lønudgifter på ovennævnte bevilling "1903, Revision".

Ekstern Revision (bevilling 1970)

Resultatet på 0,76 mio. kr. fremkommer hovedsageligt som summen af merudgifter i forbindelse med udbud af revisionsopgaven på ca. 0,6 mio. kr. og mindreudgifter på 1,3 mio. kr. vedr. uafsluttede revisionsydelse, jf. kontrakt om revision 2009 – 2013. Disse udgifter forventes afholdt i 2014.